

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р4 г 7/2023
07.07.2023. године
Београд

Врховни суд, судија Гордана Комненић, одређена Годишњим распоредом послова, на основу одредбе члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр. 40/15), у поступку по приговору предлагача АА и ББ, оба из ..., чији је заједнички пуномоћник Дамир Ровчанин, адвокат из ..., ради убрзавања поступка у предмету Врховног суда Рев 10104/22, након испитног поступка, донео је 07.07.2023. године, следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, приговор предлагача АА и ББ, оба из ..., ради убрзавања поступка у предмету Врховног суда Рев 10104/22.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Предлагачи су, преко пуномоћника, поднели Врховном суду 22.06.2023. године, приговор ради убрзавања поступка у предмету Врховног суда Рев 10104/22, у ком су навели да поступак по ревизији у овој правној ствари траје 10 месеци и 20 дана и да им је повређено право на суђење у разумном року па су предложили да се поступајућем судији у том предмету наложи предузимање мера и процесних радњи како би се поступак окончао у најкраћем року. Трошкове поступка су тражили опредељено.

Врховни суд је, применом одредби чланова 7, 9, 10. и 11. Закона о заштити права на суђење у разумном року, утврдио да је приговор предлагача неоснован.

Након спроведеног испитног поступка утврђено је да је предмет у Врховни суд примљен 05.08.2022. године а да је судији известиоцу, пресигнацијом, дат у рад 26.05.2023. године. Из извештаја судије известиоца утврђене су чињенице битне за одлучивање о приговору предлагача и то:

Предмет спора је накнада материјалне штете због коришћења сувласничке ствари. Парнични поступак започет је 17.08.2016. године, а прва првостепена одлука је донета 17.10.2017. године. Одлучујући о жалби тужених, Апелациони суд у Крагујевцу је, решењем од 17.01.2019. године, укинуо побијану пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење. У наставку суђења, првостепени, Основни суд у

Пријепољу је, пресудом од 07.10.2019. године одлучио о тужбеном захтеву који је усвојио. Одлучујући о жалби тужених, Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом од 30.07.2020. године, преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев. Одлучујући о ревизији тужилаца, Врховни касациони суд је решењем Рев 5713/20 од 10.06.2021. године, укинуо другостепену пресуду и предмет вратио на поновно одлучивање Апелационом суду у Крагујевцу. Апелациони суд у Крагујевцу је, у поновном поступку, пресудом од 12.04.2022. године, одбио жалбу тужених и потврдио првостепену пресуду. Против те пресуде, тужени су 25.05.2022. године изјавили ревизију позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку. Предмет ће бити изнет на седницу већа у септембру месецу ове године, по повратку судије известиоца са годишњег одмора.

Имајући у виду наводе из извештаја судије известиоца, Врховни суд је утврдио да тужиоцима није повређено право на суђење у разумном року у предмету Врховног суда Рев 10104/22.

Одредбом члана 18. став 3. Устава Републике Србије, прописано је да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

Устав Републике Србије, у одредби члана 32. став 1, прописује да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Закон о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), у одредби члана 10. став 1. прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року.

Конвенција за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“ - међународни уговори број 9/2003, 5/2005 и 7/2005, „Службени гласник РС“ – међународни уговори бр. 12/2010 и 10/2015), у одредби члана 6. став 1. прописује да свако током одлучивања о његовим грађанским правима или обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну јавну расправу, у разумном року, пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног случаја, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовања редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука.

Разматрањем извештаја судије известиоца и применом наведених одредби релевантног права на конкретан случај, следи да је приговор предлагача, ради убрзавања поступка, у овом предмету неоснован, имајући у виду целокупно трајање поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовање редоследа решавања предмета, као и законске рокове за заказивање рочишта и израду одлука.

Време трајања поступка је битно мерило за примену стандарда заштите права на суђење у разумном року, па је Европски суд за људска права, кроз своју праксу односно одлуке, утврдио време трајања суђења у различитим инстанцама. Оквирни рок трајања судског поступка је институционални јер његова примена зависи од околности сваког појединачног случаја. Разумни рок је онај временски период који је оптимално потребан да се отклони правна неизвесност о постојању неког права или обавезе, односно да се отклони сумња о основаности оптужбе против неког лица. Правна сигурност је императив који захтева да суђења не трају дуже него што је реално потребно ради отклањања правне неизвесности. Начелно посматрано, време трајања поступка представља његово укупно трајање, од дана подношења иницијалног акта којим се поступак покреће, односно дана доношења акта или предузимања радње којим се поступак сматра покренутим, па до доношења правноснажне одлуке односно одлуке донете по делотворном ванредном правном средству.

Кроз праксу Европског суда за људска права, развијени су посебни критеријуми хитности у поступцима за одређене врсте предмета а то су нарочито: радни спорови, породични спорови, поступци ради накнаде штете за жртве саобраћајних несрећа и других несрећа, предмети који се односе на кривичне поступке и лица у притвору, предмети који се односе на полицијско насиље и предмети који су хитни због личног својства подносиоца. Критеријуми за оцену да ли су судски рокови разумни су нарочито: сложеност предмета, понашање подносиоца представке, понашање надлежних органа, значај спора за подносиоца представке. Повреда права на суђење у разумном року, по правилу се утврђује у случају неоправдано дугих периода неактивности у раду суда, што овде није случај.

У конкретном случају, из извештаја судије известиоца види се да је у предмет спора имовинскоправни захтев тужиоца за накнаду штете, а то није приоритетан предмет у коме се захтева посебна хитност у одлучивању. Укупно трајање поступка од 6 година 11 месеци и 10 дана, од дана подношења тужбе до дана подношења приговора ради убрзавања поступка, није неразумно дуго, имајући у виду да су судови одлучивали у три инстанце, по редовном и ванредном правном леку, да није било периода неактивности судова и да ће предмет у Врховном суду бити окончан у септембру месецу 2023. године.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 10. ст. 1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Одлуку о трошковима поступка, Врховни суд је донео применом одредбе члана 153. став 1. Закона о парничном поступку у вези одредбе члана 7. став 3. Закона о заштити права на суђење у разумном року и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“, бр.

46/95... 14/2022), имајући у виду да предлагачи у поступку нису успели па им не припада право на накнаду трошкова поступка.

Судија
Гордана Комненић,с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења предлагач има право жалбе
Врховном суду у року од осам дана од дана његовог пријема.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић